

En forma d'introducció fraterna

LA POLÍTICA S'HA MORT... VISCA LA POLÍTICA!

El gran personalista cristià Emmanuel Mounier declara: "Tot és polític, encara que allò polític no ho sigui tot". Fabio Konder Comparato, jurista i militant, malgrat les greus decepcions que ha sofert amb la política, afirma categòricament: "Fora de la política, no hi ha salvació". Gilvander Moreira fa la mateixa afirmació en aquesta Agenda. Diversos instituts espanyols, especialistes en joventut, van constatar en una enquesta que el 60% del jovent no sent cap interès per la política. El poble senzill de les nostres regions de l'interior del Brasil parlava i parla de la política, a priori i a posteriori, com d'un mal: "estar polític" amb algú és estar-hi renyit.

En què quedem? Política sí o política no?

En aquesta Agenda Llatinoamericana Mundial del 2008, després de parlar de democràcia a l'Agenda 2007, creiem més que oportú parlar de la política.

Cal reconèixer que la decepció que ha vingut provocant la política, pràcticament a tots els països, crea una actitud de desconfiança, de menyspreu i fins i tot d'indignació envers la política. Quines en són les causes? Desgraciadament és fàcil enunciar-les: els escàndols de corrupció i nepotisme, la falsedat de les promeses electorals, les aliances espúries, la inèrcia interessada de les oligarquies nacionals, la submissió de governs i polítics a la macrodictadura del capitalisme neoliberal...

L'experiència col·lectiva, a gairebé tots els països, sobretot al Tercer Món, és d'un ball de sigles que encobreixen, totes elles, la mateixa pseudopolítica regnant en el poder, en el lucre, en el privilegi. De la política se n'ha fet un negoci, el recurs de les elits que es van succeint, sempre les mateixes, obertament a la dreta, consagrant l'estatu quo. Diu l'acudit: "Ja n'hi ha prou de fer política amb la política! Deixeu-la per allò que és: per fer negocis!".

Aquesta política cal que mori. Mundialment ja és una política morta per a la societat que vol viure humanament i construir un futur autènticament democràtic, participatiu, humanitzador, sense aquestes desigualtats que clamen al cel. L'economia creix però alhora també ho fa la desigualtat. Els plans estructurals d'ajustament, exigits als països pobres, des de la política en exercici, han fracassat, suposant molt de dolor, molta misèria i fins i tot molta sang. Stiglitz escriu al seu llibre *Cómo hacer que funcione la globalización*: "L'actual procés de globalització està provocant uns resultats desequilibrats tant entre països com a dintre seu. Es crea riquesa, però hi ha massa països i persones que no en comparteixen els seus beneficis (...) Aquests desequilibris globals són moralment inacceptables i políticament insostenibles". S'ha afirmat oportunament que la desigualtat assassina la mundialització; i

es fa una convocatòria per a un procés múltiple en llocs i en maneres al servei d'una "mundialització equitativa", que reparteixi el benestar i que supprimeixi la misèria.

De la política se n'ha de fer un exercici bàsic de ciutadania. La ciutadania és el reconeixement polític dels drets humans. Perquè som humanitat som societat. El filòsof italià Giorgio Agamben afirma: "La separació entre allò humà i allò polític que estem vivint actualment és la fase extrema de l'escissió entre els drets de l'home i els drets del ciutadà".

La nostra Agenda fa un recorregut per la història de la política. Confronta l'exercici de la política real amb els drets humans, amb la ciutadania, amb les cultures, amb la laïcitat i el diàleg interreligiós, amb l'ecologia, amb els mitjans de comunicació. Aquesta política real té a les mans la manipulació de l'opinió pública i "la colonització de les subjectivitats". Per a la majoria de la humanitat és una política que cal que es mori, que ja és una política morta. I, això no obstant, la política, l'altra política, no pot morir, precisament perquè la humanitat no pot viure sense ella. La política és l'organització de la vida humana, el procés de la societat. La política és més que una dimensió, acapara totes les dimensions de la vida social.

Denunciant a la nostra Agenda la política iniqua, reivindicuem la veritable política. Una política "altra", de justícia, de transparència, de servei, de participació. Programada i viscuda localment i mundialment. Renovant les instàncies tradicionals, les majories caduques i injustes, i propiciant instàncies noves. Formant políticament la ciutadania. Suggestint actituds, processos, campanyes; ajudant a cercar solucions. Ja sabem que "agenda" és "allò que s'ha de fer". Aquesta edició de la nostra Agenda, doncs, vol ajudar a pensar i a assumir allò que cal fer per tal que la política visqui, ressuscitada, lluny dels "sepulcres blanquejats" i sigui una política humana i humanitzadora.

Amb Max Weber, volem distingir entre la política com a professió i la política com a vocació. Rubem Alves va escriure, en un memorable article *Sobre política y jardinería*: "De totes les vocacions, la política és la més noble... De totes les professions, la política és la més vil".

Diversos especialistes escriuen a la nostra Agenda, proporcionant informació i pistes d'acció, particularment en àrees més profanades o més oblidades: política i drets humans, la dona i la política, la política i els mitjans de comunicació, la política i el moviment popular, la política i les cultures, la política i la religió, la política i l'economia.

S'ha de somiar caminant. Volem i hem de ser polítics, fer política. Ens autoconvoquem per entrar, dones i homes, -i cada cop més les dones a les diferents esferes de la política-, adults i joves, tots compromesos i esperançats, en aquesta gran mobilització d'objectius, de fòrums, de campanyes, de realitzacions. Demanem, somiant alt, que la política sigui un exercici d'amor, la celebració diària d'una convivència veritablement humana. Una política fraterna. Un culte diari a la Humanitat i el millor culte al Déu viu. Volem ser polítics i fer política, sense neutralitat possible, sense equidistàncies hipòcrites. En el seu cèlebre discurs de la universitat de Lovaina, el màrtir Sant Romero d'Amèrica va afirmar: "Estar a favor de la vida o de la mort. Cada dia veig amb més claredat que aquesta és l'opció a seguir. En això no hi ha neutralitat possible. O servim la vida o som còmplices de la mort de molts éssers humans. Aquí es revela quina és la nostra fe: o creiem en el Déu de la Vida o usem el nom de Déu servint els botxins de la mort".

PERE CASALDÀLIGA